

አልኮል በመገናኛ ብዙኃን እንዳይተዋወቅ ማድረግ ለሕብረተሰብ ጤና ያለው ፋይዳ

አልኮል መጠጣት ከጥንት የአምልኮ ሥርዓቶች እስከ ዘመናዊ ማኅበራዊ ስብሰባዎች ድረስ የሰው ልጅ ባሕሪ አካል ሆኖ ቆይቷል። ነገር ግን፣ የአልኮል መጠጥ አላግባብ መጠቀም የሚያስከትላቸው ውጤቶች ብዙ አገራት የማስተዋወቅና ሽያጭን ቁጥጥር እንዲያደርጉ እንሳስቷቸዋል።

አልኮል መጠጣት ሱስን፣ በሽታዎችንና አደጋዎችን ጨምሮ ከብዙ የሕዝብ ጤና እና ማኅበራዊ ችግሮች ጋር የተቆራኘ ሲሆን ይህም ፖሊሲ አውጪዎች ዋና ስጋት ያደርገዋል።

የምግብና የመድኃኒት አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 112/2011 “አልኮል” ማለት ማንኛውም የአልኮል ይዘቱ ከዜሮ ነጥብ አምስት በመቶ በላይ የሆነ የመጠጥ ዓይነት ስለመሆኑ ይገልጻል። አዋጁ አስከትሎም ቁጥጥር ከሚደረግባቸውና የሰዎችን ጤና ከሚጎዱ ግብዓቶች መካከል አልኮል አንዱ መሆኑን ያስቀምጣል።

በዚህ አዋጅ አንቀጽ 18 በግልፅ ሁኔታ እንደተገለፀው ማንኛውም የአልኮል መጠጥ ከ21 ዓመት በታች ለሆኑ ሰዎች መሸጥ የተከለከለ ሲሆን የአልኮል መጠጥን በጤና ተቋም፣ በትምህርት ቤት፣ በመዋለ ሕጻናት፣ በዩኒቨርሲቲና በሌሎች፣ በመንግሥት ተቋማት፣ በአምልኮ ቦታ፣ በስፖርት ማዘውተሪያ ቦታዎች፣ በሲቲማ ቤቶችና ይህንን አዋጅ ለማስፈጸም በሚወጣ ደንብ መሠረት ከአልኮል ሽያጭ ነጻ እንዲሆኑ በሚወሰኑ ቦታዎች መሸጥ የለበትም።

ከገላጭ ፅሁፍ ጋር በተያያዘም በፋብሪካ ደረጃ ተዘጋጅቶ ለኅብረተሰብ የሚቀርብ ማንኛውም የአልኮል መጠጥ ገላጭ ጽሁፍ የአልኮል መጠኑን፣ በተገቢ ማንገድ ካልተጠቀሙ የጤና ችግር እንደሚያመጣ እንዲሁም አልኮል መጠጣት ጽንሰ ሊታዳ እንደሚችል በጉልህ በሚታይ ጽሁፍ የሚገልጽ መሆን እንዳለበት በአዋጅ ቁጥር 112/2011 ተደንግጓል።

በአሁኑ ጊዜ በመገናኛ ብዙኃን በተሞላው ዓለም፣ ማስታወቂያ ሰዎች አልኮልንና አጠቃቀሙን እንዴት እንደሚገነዘቡ ተጽዕኖ በማድረግ የተጠቃሚዎችን ባህሪ የመቅረጽ ኃይል አለው።

በመሆኑም በተለይ እንደወጣቶች እና ከመጠን በላይ የመጠጣት አዝማሚያ ያላቸውን ተጋላጭ የሕብረተሰብ ክፍሎችን ለመጠበቅ የተለያዩ አገራት የቁጥጥር አካላት የአልኮል መጠጦችን በተለያዩ የመገናኛ ዘዴዎች ለመገደብ ወይም ለማገድ ርምጃዎችን በመውሰድ ላይ ይገኛሉ።

በኢትዮጵያም ተጋላጭ የሆኑ የሕብረተሰብ ክፍሎችን ለመጠበቅ በተለይ በአዋጅ ቁጥር 112/2011 አንቀጽ 60 ላይ በግልፅ እንደተቀመጠው ማንኛውም የአልኮል መጠጥ ማስታወቂያ እድሜያቸው ከ21 ዓመት በታች ለሆኑ ሰዎች መሸጥ እንደሌለበት በማስታወቂያው ላይ በጉልህ በተጻፈ ጽሁፍ ወይም እንደአግባቡ በድምጽ መገለጽ አለበት።

በተለይ ማንኛውንም የአልኮል መጠጥ በሕዝብ መሰብሰቢያና መገልገያ ቦታ፣ በስፖርት ማዘውተሪያ፣ በአውራ ጎዳና ላይ፣ በጋራ መኖሪያ ቤቶች እና በሌሎች ቦታዎች በዚህ አዋጅ መሠረት የሚጠየቅ የጤና ማስጠንቀቂያ በቀጥታም ይህን በተዘዋዋሪ በማሳነስ ማስተዋወቅ ከልከል ነው።

በኢትዮጵያ ልክ እንደሌሎች ሀገራት ከአልኮል መጠጥ ጋር በተያያዘ ከፍተኛ የሕብረተሰብ ጤና ችግሮች ተደርጎ ይወሰዳል። አልኮል አላግባብ መጠቀም የገብት በሽታዎችን፣ የልብና የደም ሥር (cardiovascular) በሽታዎችን እና ለካንሰር የመጋለጥ አድልን ጨምሮ ከተለያዩ የጤና ችግሮች ጋር የተያያዘ ነው። በኢትዮጵያ አልኮል መጠጣት ለተለያዩ አደጋ፣ ለቤት ውስጥ ጥቃት እና ለሌሎች ማኅበራዊ ጉዳዮች በተለይም ተጋላጭ በሆኑ የሕብረተሰብ ክፍሎች ላይ የራሱን አስተዋፅኦ ያደርጋል።

መንግሥት ተላላፊ እና ተላላፊ ያልሆኑ በሽታዎችን ለመከላከልና አከም ለማዳን ጥረት በሚያደርግበት ወቅት አልኮል በኅብረተሰቡ ላይ የሚያሳድረው ጫና ቀላል አይደለም። የኢትዮጵያ ምግብና መድኃኒት ባለስልጣን እንደተቆጣጠሪ አካል፣ የአልኮል ማስታወቂያ በተለይ ለወጣቶች እና ከመጠጥ ጋር ተያይዘው የሚከሰቱ ስጋቶችን ዝቅተኛ ግንዛቤ ባላቸው ሰዎች ላይ የአልኮል መጠጥ የሚያደርሰውን ሁሉንተናዊ ችግር በመገንዘብ በአዋጅ ቁጥር 112/2011 ስር ስለ አልኮል መጠጥ የተቀመጠውን ቁጥጥሮች ተፈጻሚ በማድረግ ላይ ይገኛል።

በዚህ አዋጅ አልኮልን ስለማስተዋወቅ ተከታይ እንቅፅ እንዲህ ይላል ። በማንኛውም የአልኮል ምርት በብሮድካስት አማካኝነት ማስተዋወቅ የተከለከለ ነው። ይህ ከልኮል ማንኛውንም የአልኮል ምርት የብሮድካስት ስም፣ ዓርማ፣ የግንድ ምልክት፣ የድርጅት ዓርማ፣ የግንድ መለያ ወይም ሌላ ተያያዥ መለያን የአልኮል ምርት ካልሆኑ ሌሎች ምርቶች፣ አገልግሎቶች፣ ወይም ጉዳዮች ጋር በማያያዝ ወይም በሌላ መንገድ ቁርኝት እንዳላቸው በሚያሳይ ማስታወቂያ ላይ ተፈጻሚ ይሆናል። ይላል።

ከዚህ በተጨማሪም የአልኮል መጠጥን ከሎቶሪ ፅጣ ወይም ከሽልማት ጋር በማንኛውም መንገድ በማያያዝ ወይም አልኮልን በቢልድርድ አማካኝነት የሚደረግ የማስተዋወቅ ተግባር የተከለከለ መሆኑን በዚህ አዋጅ ተገቢ ሲሆን የአልኮል መጠጥ የሚተዋወቅበት ወይም ጥርምት የሚደረግበት ጊዜ፣ ቦታና ሁኔታ በሚመለከት ይህንን አዋጅ ለማስፈጸም በሚወጣ ደንብ መሠረት

ተጨማሪ ገደብ ሊጣል እንደሚችል ይጠቅሳል።

በባለስልጣንም በንቃት ከትትል የሚደረግባቸው የአልኮል ማስታወቂያዎች በወጣቶች እና ተጋላጭ ማኅበረሰቦች ላይ የሚያሳድረው ተጽእኖ ቀላል የሚባል አይደለም። ጥናቶች እንደሚያሳዩት ለአልኮል ማስታወቂያ መጋለጥ ቀደም ብሎ በወጣቶች መካከል ለመጠጣት መነሳሳትን፣ መጠጣትን መጨመርና ከመጠን በላይ የመጠጣት ሁኔታዎችን ይፈጥራል። እነዚህ አደጋዎች በተለይ በማደግ ላይ ባሉ አገሮች ውስጥ ሕብረተሰቡ ስለ አልኮል ጉዳት ያለው ግንዛቤ ዝቅተኛ በሆነባቸው ውስጥ ጎልቶ ይታያል።

70 በመቶ የሚጠጋው ሕዝብ ከ30 ዓመት በታች በሆነባት ኢትዮጵያ ይህ አሳሳቢ ጉዳይ ነው። ባለስልጣን መስሪያ ቤቱ እነዚህን ተጋላጭ የኅብረተሰብ ክፍሎች ለአልኮል ማስታወቂያዎች መጋለጥን በተለይም ለወጣቶች ተደራሽ በሆኑ የሚዲያ መድረኮች እንደቴሌቪዥን፣ ሬዲዮ እና ከጊዜ ወደ ጊዜ ዲጂታል ሚዲያዎች መጋለጥን ለመግታት አስከሮ በመስራት ላይ ይገኛል።

ከቁጥጥር ርምጃዎች በተጨማሪ ባለስልጣን መስሪያ ቤቱ ሰዎች አልኮል በሚዲያ ማስተዋወቅ በሕግ ስለመከልከሉ በሕብረተሰቡ ውስጥ ግንዛቤ የመፍጠር ሥራዎች አየሰራ ነው። እነዚህ ሥራዎች አሉታዊ የጤና እና ማኅበራዊ ተጽዕኖዎችን በማገላት፣ ኃላፊነት የተሞላበት መጠጥን በማበረታታት እና ከአልኮል ነጻ የሆኑ አማራጮችን በማስተዋወቅ የአልኮል ፍላጎትን ለመቀነስ ያለመ ነው።

Tel : +251-11-552-41-22   <http://www.fmhaca.gov.et/contact/>
 +251-11-552-41-22   E-mail contactefda@efda.gov.et
 P.o.box. 5681   Telegram channel link
 Free call. 8482   <https://t.me/ethiopianfoodanddrugauthority/>